

Programma 3 Wonen en werken in Winterswijk

gemeente
Winterswijk

Inleiding

Openbare ruimte, klimaat, water en milieu, gebiedsontwikkeling en wonen
Het programma Werkend Winterswijk gaat aan de hand van vijf beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. Hieronder worden de beleidsvelden besproken.

Openbare ruimte

Het beleidsveld openbare ruimte behandelt de ambities en de openbare ruimte. Een gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie zijn belangrijk. Ook biodiversiteit en de uitvoering van het visiedocument BOSS (bewegen, ontmoeten, spelen en sporten) is een belangrijk thema.

Klimaat, water en milieu

Naast de zorg voor een schone en veilige leefomgeving is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie een belangrijk speerpunt.

Duurzaamheid en milieu

Het beleidsveld duurzaamheid en milieu gaat over het beschermen en behouden van de huidige kwaliteiten op gebied van klimaat, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en natuurlijke voorraden.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het beleidsveld gebiedsontwikkeling is gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk. Het unieke karakter staat onder druk en we moeten inzetten op een gebiedsgerichte aanpak.

Daarnaast is een visieontwikkeling op wonen een belangrijk speerpunt. We bieden ruimte voor woningen waar in Winterswijk behoefte aan is. Projecten die betrekking hebben op nieuwbouw of invulling van een gebied met een hooggewaardeerde leefbaarheid. Meer concreet: er wordt onder andere een aantal mooie plannen (door)ontwikkeld en/of uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan de woningbouw op de Rikker, aan de Narcisstraat, Kloetenseweg en de Ribeslocatie.

Economie en lobby

We koesteren de diversiteit aan Winterswijkse bedrijven en maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst op willen richten. Bedrijvigheid en nabije werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Er moet voldoende ruimte zijn voor deze ontwikkeling.

Ook de vrijetijdseconomie is een belangrijke sector. Daarnaast behouden we de komende jaren de duurzame relaties met samenwerkingspartners in de regio en over de grens. We dragen Winterswijk als merk uit, binnen én buiten Nederland.

3.1 Openbare ruimte

Ambitie

Winterswijk heeft een uniek landschap met veel bijzondere planten en dieren. Om dit te behouden leggen we veel nadruk op de bescherming en verbetering van biodiversiteit. Wij vinden een veilige, gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie belangrijk. Die gemeente maken we samen. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of dorp vinden we daarin cruciaal. We creëren voor iedereen een waardevolle leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid vinden we van groot belang; elke Winterswijker - jong of oud, voetganger, fietser of automobilist - moet zich veilig kunnen voelen en bewegen.

We houden het centrum aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

We stimuleren wijkkracht door het realiseren van een laagdrempelige ingang bij de gemeente voor vragen op alle domeinen.

Relevante documenten:

- Groenstructuurplan Winterswijk
- Omgevingsvisie buitengebied
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit

Doelstellingen

De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen van inwoners en stakeholders in een specifiek gebied

Activiteiten

Pilot wijkaanpak en wijkregie

De afgelopen periode is flink geïnvesteerd in het bouwen van een netwerk en is gewerkt aan een wijkanalyse. Op basis van de wijkanalyse stellen we een strategie met doelstellingen op voor de verdere wijkaanpak in Winterswijk-Oost.

Kwaliteit (toelichting)

Een veilige, gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie is belangrijk voor Winterswijk. Die gemeente maken we samen. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of het dorp vinden we daarin cruciaal. Inwoners hebben waardevolle kennis van hun directe leefomgeving. Ze hebben daarom vaak goede ideeën over wat er nodig is in hun eigen wijk, buurt en omgeving. We steunen daarom initiatieven van inwoners om hun omgeving te verbeteren. In 2025 gaan we op dezelfde manier door met het werken aan de wijkaanpak in Winterswijk-Oost, daarnaast onderzoeken we vanuit de nieuwe visie sociaal domein hoe we het wijkgericht werken kunnen verbreden en welke vorm hierbij het beste past.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De planning voor het opstellen van een plan van aanpak voor de integrale wijkaanpak staat onder druk door gebrek aan capaciteit. Hiervoor zal extra worden ingehuurd, zodat alsnog een plan van aanpak binnen afzienbare tijd kan worden gepresenteerd.

De planning voor het formuleren van doelstellingen voor Winterswijk-Oost is eveneens niet behaald. Samen met de inwoners en relevante stakeholders wordt er gewerkt aan korte en lange termijn doelstellingen voor verschillende thema's. Deze trajecten, en met name het voldoende betrekken van inwoners, kosten veel tijd. Wel worden goede stappen gezet. Deze investering in tijd en manier van werken levert wel draagvlak en kwaliteit op.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Elke inwoner moet zich veilig voelen en veilig kunnen bewegen door het verkeer

Activiteiten

Mobiliteitsprogramma met uitvoeringsagenda

Het huidige gemeentelijke verkeersstructuurplan dateert uit 2010. Huidige maar ook nieuwe ontwikkelingen vragen om een nieuw verkeersstructuurplan. Daarom werken we aan een nieuw mobiliteitsprogramma met uitvoeringsagenda.

Kwaliteit (toelichting)

Het doel is een actueel mobiliteitsprogramma op te leveren, met als onderdeel een meerjarenuitvoeringsagenda. Het mobiliteitsprogramma krijgt een proactieve, dynamische insteek met een grote nadruk op verkeersveiligheid. Als onderdeel van het mobiliteitsprogramma is daarom parallel de risicoanalyse verkeersveiligheid opgesteld, om daarmee aan te sluiten bij het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 van het Rijk.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De mobiliteitsvisie is inmiddels aan u aangeboden. Naar verwachting wordt het mobiliteitsplan in het vierde kwartaal 2025 voorgelegd.

Tijd (indicator)

Herinrichting Groenloseweg

De Groenloseweg wordt heringericht naar een GOW30-weg, met meer bomen en planten. Daarnaast worden er klimaatadaptieve voorzieningen aangelegd, zoals waterpasserende bestrating en ruimte waar het regenwater de grond in kan zakken.

Kwaliteit (toelichting)

Op 28 maart 2024 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de herinrichting van de Groenloseweg. Daarna is er een verkeersbesluit genomen. In 2024 is gestart met de uitvoering van de herinrichting.

De Groenloseweg is op 11 april opengesteld voor alle verkeer, de resterende werkzaamheden zullen eind april worden afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De civiele aannemer is op 9 september 2024 gestart met de uitvoering van de herinrichting van de Groenloseweg. De Groenloseweg is op 11 april opengesteld voor alle verkeer, de resterende werkzaamheden zullen eind april worden afgerond.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Het creëren van een gezond leefklimaat

Activiteiten

Dienstverleningsovereenkomst ROVA

We geven uitvoering aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met ROVA voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Uitgangspunt is om het merendeel van de werkzaamheden op kwaliteitsgestuurde wijze uit te voeren, conform de standaardkwaliteitsniveaus van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

Kwaliteit (toelichting)

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Winterswijk zijn de standaardkwaliteitsniveaus van het CROW het uitgangspunt. Deze niveaus lopen van CROW-A+ (zeer hoog beeldkwaliteitsniveau) tot CROW-D (zeer laag beeldkwaliteitsniveau). Tot voor kort was in nagenoeg de hele gemeente Winterswijk niveau CROW-A van toepassing. Alleen voor onkruidbestrijding op verharding (uitgezonderd het centrum en de begraafplaatsen) geldt niveau CROW-B. Echter, de kwaliteitsafspraken staan voortdurend onder druk. Door veranderende weersomstandigheden (warm en vochtig), maar ook door financiële omstandigheden. In 2025 wordt een bezuiniging in het onderhoud van de openbare ruimte geëffectueerd. Dit betekent dat wij het kwaliteitsniveau van het openbaar groen verlagen van CROW-A naar CROW-B. Dit gaat van toepassing zijn op het onkruidvrij maken van beplanting, zomer- en randsnoei van heesters, wintersnoei van heesters, onderhoud aan bosplantsoen, maaien van gazons en bladruimen in beplanting. Het traject open begroting is in 2025 gecontinueerd. Een en ander met als doel om de kosten voor de dienstverlening op het gebied van Beheer Buitenruimte (BBR) op taakniveau inzichtelijk te krijgen. Wij hebben onder meer gesprekken gevoerd met ROVA over de inrichting van de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO). In 2025 is dit proces hervat om met ingang van 2026 te werken op basis van een herziene DVO.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het uitvoering geven aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) alsook de monitoring van geldende kwaliteitsafspraken, is een continu en jaarrond proces.

Tijd (indicator)

Visiedocument BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen in de openbare ruimte)

In 2022 is opdracht gegeven om een visie op spelen te ontwikkelen. Vanuit spelen vindt de verbreding plaats naar jongeren, volwassenen en senioren. Dit gebeurt in de vorm van een meer integrale benadering van bewegen, ontmoeten, spelen en sporten (BOSS) in de openbare ruimte van de bebouwde kom van Winterswijk. De visie is begonnen met speel- en beweegruimte voor kinderen, en van daaruit is gewerkt aan een BOSS-vriendelijke ruimte voor iedereen.

Kwaliteit (toelichting)

In de april 2024 is het de visie op Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS) vastgesteld door de raad. In het 4e kwartaal van 2024 is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Vanaf 2025 wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma. Er is nog geen budget opgenomen in de begroting, omdat dit nog verder onderbouwd moet worden in dit stadium.

Een van de onderdelen van het uitvoeringsprogramma is een vervangings- en beheerplan voor gemeentelijke speeltoestellen. Deze is nog niet gereed. Voor het jaar 2025 zal noodzakelijke vervanging en beheer plaatsvinden uit de bestemmingsreserve instandhouding voorzieningen.

Daarnaast heeft de raad in april 2024 de motie 'Speeltuinen als middelpunt van de wijk' aangenomen om. Speeltuinorganisaties kunnen een beroep doen op de bestemmingsreserve lokale initiatieven, waarmee invulling wordt gegeven aan de motie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoeringsagenda zal een looptijd hebben van 2025 t/m 2028. De uitvoeringsagenda is vastgesteld door het college. Voor 2025 is er een vervangingskrediet voor speeltoestellen, sporttoestellen en valondergronden beschikbaar gesteld. Voor 2026 t/m 2029 wordt budget beschikbaar gesteld middels de begroting 2026. In 2025 zal met de vervanging worden gestart. De speeltuinverenigingen zijn druk in de weer met de aanvragen voor bestemmingsreserve lokale initiatieven.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We optimaliseren de bereikbaarheid en verkeersdoorstroming van Winterswijk

Activiteiten

Parkeerroute Informatiesysteem

We werken door aan een modern parkeerroute-informatiesysteem (PRIS).

Kwaliteit (toelichting)

Met de investering in het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) kunnen bezoekers van binnen en buiten Winterswijk sneller een vrije parkeerplaats in het centrum vinden. We verbeteren hiermee de beleving van bezoekers aan het centrum, we beperken het zoekverkeer en dragen bij aan de verbetering van de leefomgeving op plekken waar dat zoekverkeer nu nog onnodig rijdt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Er is in 2024 een parkeeronderzoek uitgevoerd en een parkeerstrategie opgesteld. In 2025 vindt de Europese aanbesteding plaats. Dit om zoveel mogelijk aan te sluiten op de strategie.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We stimuleren en faciliteren emissieloos vervoer.

Activiteiten

We hebben een dekkend netwerk laadinfra

De komende jaren willen we de groei van het aantal elektrische auto's faciliteren en waar mogelijk stimuleren. Dit doen wij door deelname aan de provinciale concessie publieke laadinfrastructuur en door te experimenteren met innovatieve en alternatieve laadoplossingen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2025:

- Werken wij op basis van een geactualiseerde 'Integrale visie op laadinfrastructuur en plaatsingsleidraad Winterswijk' (2025).
- Blijft Vattenfall Incharge, na verlenging van de regionale concessie, verantwoordelijk voor plaatsing van reguliere publieke laadpalen.
- Gaan wij door met het op aanvraag plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte voor inwoners die niet de mogelijkheid hebben om de auto op eigen terrein te laden.
- Gaan wij minimaal vier laadpalen (acht laadplekken) proactief, vooruitlopend op de vraag, in de openbare ruimte plaatsen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte loopt vertraging op. De streeftermijn van achttien weken, van aanvraag tot realisatie van de openbare laadpaal, wordt in de praktijk niet gehaald. Zeer beperkte netcapaciteit alsook materiële en personele tekorten bij aannemers, vertragen de voortgang ernstig. Een uitdaging, omdat het aantal gerealiseerde laadpalen in de openbare ruimte in de toekomst mogelijk uit de pas kan lopen ten opzichte van de prognoses van kennis- en innovatiecentrum ElaadNL.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- We werken optimaal en transparant samen met ROVA en inwoners. De resultaten meten we door middel van de maandelijkse beeldschouwrapportage en daarnaast voeren we maandelijks gesprekken over verbetermaatregelen.
- We monitoren het aantal (klacht)meldingen ten aanzien van de beeldkwaliteit.

Risico's

- Wijzigingen in de mate van groenonderhoud en bermbeheer leiden tot een ander straatbeeld. Hierover communiceren we met onze inwoners.
- De eenheidsprijzen zijn in beeld. Hieruit blijkt dat het totale budget voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte niet toereikend is om aan gemaakte kwaliteitsafspraken te kunnen voldoen. Hierop is geanticipeerd in de begroting. Echter, het totale budget is onder meer onderhevig aan

wijzigingen in areaal en materiaalkosten. Dit brengt een bepaalde onzekerheid met zich mee.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een schone leefomgeving. We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basisvoorwaarden gezond, schoon en veilig. Voor het onderhoud van de riolering maken we transparante keuzes op basis van een risicoafweging. Om in de toekomst gezond en veilig te kunnen wonen, verkleinen we de kans op wateroverlast, droogte en hittestress.

Relevante documenten:

- Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (raadsbesluit september 2022).
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2024-2030. (raadsbesluit februari 2024).
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018.

Doelstellingen

We voeren noodzakelijk projecten uit op het gebied van milieu

Activiteiten

Project sanering wegverkeerslawaaï

Door de autonome groei van het wegverkeer ervaren bewoners langs drukke wegen geluidsoverlast van het verkeer. In het verleden zijn daarom 177 woningen aangemeld bij het Rijk om in aanmerking te komen voor geluidssanering. De gemeente voert de sanering wegverkeerslawaaï uit met subsidie van de rijksoverheid.

Kwaliteit (toelichting)

Na vaststelling van het saneringsprogramma, in het 2e kwartaal van 2025, wordt verdere uitvoering gegeven aan het programma. Nadat het definitieve plan is vastgesteld, worden de woningen beoordeeld. Hiervoor benaderen wij een bureau om te bepalen wat het geluidniveau in de woning is en welke woningen daadwerkelijk voor maatregelen in aanmerking komen.

Voor de voorbereiding (inclusief het bepalen van de binnenniveaus) hebben wij subsidie ontvangen. Voor de woningen met een te hoog binnenniveau vragen wij opnieuw subsidie aan voor de uitvoering van gevelmaatregelen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Nadat er besloten is om de snelheid op de Groenloseweg te verlagen naar 30 km/uur, is het concept-saneringsplan aangepast en ter beoordeling voorgelegd aan BSV, het bureau dat namens het Rijk de subsidieregeling uitvoert. De opmerkingen zijn verwerkt. In april nemen wij een besluit over het conceptplan en leggen wij het ter inzage. Afhankelijk van eventuele reacties stellen wij het definitieve plan voor het zomerreces vast.

Tijd (indicator)

Sanering stortplaats WAL

De deklaag van de voormalige stortplaats WAL (tussen de Driemarkweg en de Vreehorstweg, ter hoogte van Vreehorstweg 43) is te dun en voldoet niet aan de wettelijke eisen. Daarom hebben we een saneringsplan opgesteld. De sanering wordt gefaseerd uitgevoerd (in 2024 en 2027) vanwege de beschermde dieren op de WAL. Naast de deklaag wordt ook de Japanse duizendknoop aangepakt, de waterafvoer verbeterd en de WAL heringericht.

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over de uitvoering. De provincie voert regie over de sanering. In september 2024 is de voorbereiding voor de sanering gestart. De eerste fase van de sanering wordt in 2025 afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In september 2024 is de voorbereiding gestart. De eerste fase van de sanering, inclusief het aanbrengen van de beplanting, wordt in 2025 afgerond.

Tijd (indicator)

Indicatoren

In (beeld)schouwrapportages legt ROVA verantwoording af over de geleverde prestaties. Het gaat hier om behaalde resultaten op het gebied van het beheer van de buitenruimte, maar ook op het gebied van afvalinzameling. Deze rapportages geven onder meer inzicht in:

- Het aantal meldingen over de buitenruimte: groen, wegen, water, verlichting et cetera.
- De inzamelprestaties: de ingezamelde hoeveelheid kilogram per inwoner, verdeeld over de fracties restafval, gft, pmd en papier.
- Het aantal klachten over afvalinzameling. Uitgangspunt is niet meer dan 2,0 klachten per 1.000 aansluitingen.
- Verder monitoren we de voortgang van de maatregelen en acties zoals benoemd in de uitvoeringsagenda van de klimaatstrategie die tot en met 2027 wordt uitgevoerd.

Risico's

- Voor het behalen van de doelstellingen uit de klimaatagenda en de (zwerf)afvalinzameling is draagvlak en inzet nodig van inwoners. Met uitgebreide communicatie ontstaat hiervoor draagvlak en gaan inwoners hier ook zelf mee aan de slag.
- De komende periode zijn er prijsstijgingen van materialen en uren te verwachten. Hierop is geanticipeerd in de begroting, maar dit blijft onzeker en dus een risico.

3.3 Duurzaamheid en milieu

Ambitie

Winterswijk wil dat de huidige kwaliteiten - klimaat, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en natuurlijke voorraden - ook beschikbaar zijn voor volgende generaties. Duurzaamheid gaat over het beschermen en behouden van deze waarden. Omdat we wel de gevolgen ondervinden van de verandering van het klimaat, is het ook een ambitie om ons daarop voor te bereiden. In 2050 is Winterswijk klimaatneutraal, energieneutraal en circulair.

Relevante documenten:

- Akkoord van Groenlo
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid januari 2019
- RES 1.0

Doelstellingen

We wekken in 2030 voldoende duurzame energie op voor de doelstelling van een energieneutraal gebouwde omgeving in 2030

Activiteiten

Uitvoeren visie Warmtetransitie

In de Warmtetransitievisie staat beschreven hoe we gebouwen klaarmaken voor de toekomst. Hiervoor wordt een plan van aanpak worden gemaakt. In Winterswijk ontbreekt een bron voor grootschalige warmteopwekking die we kunnen inzetten voor verwarming. Dit betekent dat we voor het grootste deel uitgaan van vervanging van gasketels door warmtepompen op elektriciteit. We zetten ons ervoor in dat zoveel mogelijk woningen transitiegereed worden gemaakt. We maken hiervoor gebruik van rijkssubsidies in het kader van de aanpak van slechte energielabels. De mogelijkheden voor waterstof ten behoeve van monumenten en de andere kansen op dit gebied, houden we in de gaten.

Kwaliteit (toelichting)

We richten ons op het doelmatig inzetten van de subsidies voor het aanpakken van woningen met slechte labels.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het inzetten van de subsidie gaat via het Centrum Duurzaam Winterswijk. De transitievisie pakken we op via het warmteprogramma. Dit moet gereed zijn in 2026.

Tijd (indicator)

Uitvoering RES 1.0

In de RES 1.0 is afgesproken dat het regionale bod bestaat uit grootschalige zon op daken (0,35 TWh) en grootschalige opwek op land (1 TWh). Voor Winterswijk betekent dit dat we aan beide werken. Over zon op bedrijfsdaken wordt elders gerapporteerd. De plannen voor grootschalige opwek op land passen in ons beleidskader zonneparken en zonnevelden. Het gaat hier op dit moment over de realisatie van 120 ha voor Winterswijk. Ondertussen werken we in regionaal verband aan de RES 2.0.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de RES-partners realiseren we de opwek die is afgesproken voor het doel in 2030. Ook werken we aan de RES 2.0.

Kwaliteit (indicator)**Tijd (toelichting)**

Samen met onze partners in de regio werken we aan de realisatie van de RES-doelen.

Tijd (indicator)**Realiseren zonnepanelen op bedrijfsdaken**

Ook in 2025 gaan we door met de plannen voor zonnepanelen op bedrijfsdaken. Dit gaat om bedrijven met een kleinzakelijke aansluiting. Samen met ondernemers kijken we welke aandachtspunten er in hun situatie zijn. Dit gaat dan om de mogelijkheden voor het dak, subsidies en leenmogelijkheden, offertevergelijkingen en andere vraagstukken. Omdat er momenteel onzekerheden zijn over onderwerpen als teruglevering, tarieven en netcapaciteit, is het des te belangrijker dat we ondernemers helpen.

Kwaliteit (toelichting)

We willen goede rapportages naar aanleiding van de bedrijfsbezoeken. Dit gaat dan onder meer om het gebruiksprofiel, de mogelijkheden voor het dak, subsidies en leenmogelijkheden.

Kwaliteit (indicator)**Tijd (toelichting)**

De uitvoering vindt in heel 2025 plaats.

Tijd (indicator)**We zijn bereikbaar in ons Centrum Duurzaam Winterswijk**

Het Centrum Duurzaam Winterswijk is een kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van duurzaamheid. Via de thema's energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, kringlopen en cultuurhistorie, wordt duurzaamheid op een laagdrempelige manier zichtbaar, tastbaar en beleefbaar gemaakt. Vanuit het centrum helpen we mensen onder meer met subsidies en leningen. Het Centrum Duurzaam Winterswijk is tevens ons energieloket.

Kwaliteit (toelichting)

In het centrum ontvangen we gemiddeld ongeveer 120 bezoekers per maand. Via het platform Duurzaam Winterswijk ontvangen we gemiddeld duizend digitale bezoekers per maand.

Kwaliteit (indicator)**Tijd (toelichting)**

De uitvoering vindt in heel 2025 plaats.

Tijd (indicator)

Evaluatie moratorium Windenergie

Op 29 juni 2017 is in de raad een moratorium op windturbines ingesteld. Afgesproken is dat dit besluit vanaf 1 januari 2023 periodiek wordt geëvalueerd.

Kwaliteit (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De evaluatie is door de raad verzet naar 1 juli 2025. De raad heeft voor deze evaluatie op 20 juni 2024 een plan van aanpak vastgesteld.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We willen duurzaamheid bereikbaar en betaalbaar maken voor iedereen

Activiteiten

Verduurzamen woningen als onderdeel bestrijden energietoelichting

We helpen inwoners om hun energierekening omlaag te brengen. Dit doen we door onderstaande maatregelen:

- De aanpak met energieconciërges en energiebespaarmaatjes gaan we in 2024 continueren. Samen met andere organisaties helpen we inwoners met energietoelichting om energie te besparen en hun woning te verduurzamen.
- We bieden ondersteuning via het Centrum Duurzaam Winterswijk.
- We ondersteunen door middel van subsidies en regelingen.

Kwaliteit (toelichting)

We zetten ons in voor een goede voortzetting van de aanpak van energietoelichting.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2025 plaats.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Gemiddeld bezoeken 120 mensen per maand ons Centrum Duurzaam Winterswijk.
- Gemiddeld hebben we iedere maand duizend digitale bezoekers op ons Platform Duurzaam Winterswijk.

Risico's

Het behalen van de opwekdoelstellingen is sterk afhankelijk van technische factoren, zoals de aansluitingsmogelijkheden op het elektriciteitsnet. Ook is het afhankelijk van politieke keuzes rondom de opwek van duurzame energie.

3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen

Ambitie

We willen dat Winterswijk een aantrekkelijke plaats is om te wonen, te werken en te recreëren. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk en verdient een aanpak waarbij we de handen ineenslaan. In de buurtschappen streven we naar behoud van leefbaarheid. In het centrum komen wonen en culturele functies samen, waarbij ontmoeten, ontdekken en ontplooiing voorop staan. Nieuwe ontwikkelingen krijgen de ruimte, met behoud van kwaliteit van de leefomgeving.

Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020-2025
- Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019-2025
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020
- Groenstructuurplan Winterswijk
- Omgevingsvisie buitengebied
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit
- Centrumvisie 2021

Doelstellingen

We bereiden de organisatie voor op de nieuwe wetten in de fysieke leefomgeving

Activiteiten

We werken volgens de Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Voor de inwerkingtreding moet er een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn ingeregeld. Verder bereiden we de organisatie voor op het werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, participatie, houding en gedrag.

Kwaliteit (toelichting)

We werken in 2025 door aan de voorbereiding op het werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, doorlooptijden, participatie, houding en gedrag.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het vergt nog steeds de nodige tijd om de nieuwe wet eigen te maken. Op dit moment zijn de minimale acties van de VNG grotendeels uitgevoerd. Vorig jaar is de werkgroep Omgevingsplan gestart. Inmiddels wordt door de werkgroep de 1e wijziging van het Omgevingsplan voorbereid. Daarnaast wordt gebouwd aan een basisplan. Op 1 januari 2032 moeten we de beschikking hebben over een nieuw gebiedsdekkend Omgevingsplan.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We maken plannen en voeren deze uit voor specifieke vraagstukken zoals WOOOW, Steengroeve en Ribeslocatie

Activiteiten

Gebiedsontwikkeling Steengroeve

We werken aan een gebiedsontwikkeling rondom de Steengroeve. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het museaal concept Terra Temporalis.

Kwaliteit (toelichting)

Het ontwerpbestemmingsplan is in december 2023 ter inzage gelegd. Er zijn zienswijzen op binnengekomen.

Door de nieuwe jurisprudentie over stikstof van eind 2024 en begin 2025 en de reactie daarop van de provincie, is onduidelijkheid ontstaan over de haalbaarheid en de planning. Als de door de provincie aangekondigde zonering doorgaat, hangt het van de maatregelen binnen die zone af wat de consequenties zijn voor de gebiedsontwikkeling. Met name voor Sibelco, het bedrijf dat de groeve exploiteert. Ook voor Terra Temporalis, de stichting die het Steengroevemuseum wil realiseren, is onzekerheid ontstaan.

Tegelijkertijd heeft de stichting inmiddels in afstemming met de provincie de weg ingeslagen naar een fasering in tweeën:

1. realisatie van de educatieve functies.
2. realisatie van het museum.

De stichting heeft ook de eerste toezegging voor een subsidie inmiddels binnen. Een van de voorwaarden is dat de planologische procedure snel helderheid biedt (november 2025).

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We zijn bezig te beoordelen of een nieuwe planologische procedure nodig is doordat de plannen gewijzigd zijn. Op moment van schrijven zijn deze plannen nog niet formeel ingediend. Dus moeten het plan en de onderbouwing ervan ook nog beoordeeld worden. Stikstof en financiën zijn vanuit de zienswijzeperiode daarbij nog twee aandachtspunten.

Tijd (indicator)

Uitvoering project WoooW - gebiedsontwikkeling Weurden

WoooW staat voor Winterswijk ontmoet, ontdekt en ontplooit. Het WoooW-projectgebied ligt aan één van de aanloopstraten ('t Weurden) in het centrum van Winterswijk, waar winkelleegstand en verpaupering dreigde. Daarom heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal woon-winkelpanden aangekocht om het gebied op te knappen en nieuwe impulsen te geven.

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment wordt gewerkt aan de uitvoering van het raadsbesluit van juni 2023. Daarin is het voorkeursscenario van de raad vastgelegd. Het maakt ontwikkelingen mogelijk aan 't Weurden (winkels plus woningen), de Spoorstraat (nieuw cultuurgebouw), bij Boogie Woogie (wonen) en aan 't Weurden - Dingstraat - Weverstraat (wonen, supermarkt en parkeren centrum).

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Op twee van de vier te ontwikkelen locaties is de voortgang sterk afhankelijk van de gemeentelijke begroting. Die is voorlopig ontoereikend om de ontwikkelingen op die plekken verder te brengen. Het betreft de locatie voor een nieuw cultuurgebouw aan de Spoorstraat, en de locatie van de huidige Boogie Woogie.

De twee andere locaties zijn een kwestie van privaat initiatief: aan 't Weurden (winkels plus woningen) en aan 't Weurden - Dingstraat - Weverstraat (wonen, supermarkt en parkeren centrum). Daarop wordt wel voortgang geboekt.

De ontwikkeling op de locatie Weurden - Dingstraat – Weverstraat is mede afhankelijk van gemeentelijk geld, namelijk voor een gebouwde parkeervoorziening voor centrumbezoekers. De omvang daarvan is nog niet duidelijk.

Terwijl van de eerste twee nog niet duidelijk is wanneer de raad weer aan zet zal komen, hopen we dat voor de beide Weurden-locaties in 2025 de raad kan beslissen in het kader van de planologische procedure. Het tempo wordt echter mede bepaald door de stellingname van andere partijen op en rondom de locaties. De onderhandelingen zijn in Q2 2025 in een stroomversnelling gekomen, maar een planning is nog niet te geven, omdat verdere onderhandelingen nodig zijn.

Tijd (indicator)

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

De Omgevingswet schrijft voor dat iedere gemeente op 1 januari 2027 een omgevingsvisie moet hebben vastgesteld. We werken op dit moment aan een omgevingsvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk. De omgevingsvisie gaat over het dagelijks leven. Hoe we werken, wonen, studeren en recreëren. Bij het opstellen van de omgevingsvisie voor de bebouwde kom houden we rekening met actuele visies, zoals de centrumvisie, groenvisie en woonvisie.

Kwaliteit (toelichting)

In april 2024 is het Verhaal van Winterswijk (fase 1) en de startnotitie vastgesteld door de raad. Deze stukken dienen als basisdocument voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. In april 2025 is de discussienota opgeleverd. In de discussienota heeft de raad de ruimte gekregen om richting mee te geven voor het opstellen van de concept omgevingsvisie. Deze leggen we vervolgens ter inzage aan de inwoners. Voor de inwoners organiseren we een omgevingsvisiemarkt waarin we ze informeren over de verschillende thema's. Het streven is om eind 2025 de Omgevingsvisie kom ter vaststelling aan de raad voor te leggen. Aansluitend werken we naar het samenvoegen van de Omgevingsvisie buitengebied en Omgevingsvisie kom. Met als doel om voor 1 januari 2027 één Omgevingsvisie voor Winterswijk te kunnen vaststellen, waarmee we dan voldoen aan de verplichting die hierover is opgenomen in de Omgevingswet.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De omgevingsvisie moet volgens de wet op 1 januari 2027 gereed zijn. In april 2025 is de discussienota opgeleverd en wordt verder gewerkt aan de concept omgevingsvisie. Ons streven is om de omgevingsvisie eind 2025 ter vaststelling aan de raad voor te leggen.

Tijd (indicator)

Revitalisering Dennenoord

We werken aan de afronding van de revitalisering van het terrein Dennenoord.

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van de revitalisering loopt en wordt zorgvuldig afgestemd met de verschillende disciplines. Er is een inrichtingsplan voor de natuurinvulling opgesteld dat onderdeel is van het in juni 2024 vastgestelde bestemmingsplan. De planning is dat de aannemer de werkzaamheden in 2024 uitvoert en dat de beplanting in het vierde kwartaal wordt geplaatst. In 2025 wordt de subsidieverantwoording met de provincie afgehandeld.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het aanbrengen van de beplanting is niet helemaal afgerond in 2024. De resterende beplanting brengen we in 2025 aan. De subsidieverantwoording handelen we conform de planning af. Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld, voor de afwikkeling hiervan zijn we afhankelijk van de Raad van State.

Tijd (indicator)

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.

Kwaliteit (toelichting)

De geselecteerde ontwikkelaar heeft helaas aangegeven dat het niet mogelijk is tot een haalbare exploitatie te komen. Samen met Stadt Vreden bekijken we nu op welke wijze het project kan worden voortgezet. Wij houden beide gemeenteraden op de hoogte van de aanpak en de voortgang.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat er op dit moment geen concrete ontwikkelaar is voor de uitwerking van de plannen, is onduidelijk op welke termijn de plannen uitgevoerd gaan worden. Als meer duidelijk is over de aanpak en voortgang, informeren wij samen met Stadt Vreden beide gemeenteraden.

Tijd (indicator)

Afdekken kleiput

We ronden het afdekken van de kleiput af.

Kwaliteit (toelichting)

De raad neemt in 2025 een besluit over de afronding van de kleiput. Er wordt gewerkt aan één of meerdere nieuwe voorstellen. Daar is de klankbordgroep ook bij betrokken. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad een besluit over het voorstel. Nadat dit besluit is genomen, wordt een inrichtingsplan opgesteld.

De gebiedsontwikkeling van het Molenveld is afhankelijk van het vaststellen van de begroting door de raad. De raad heeft in november 2023 besloten om het resterende budget voor de gebiedsontwikkeling te schrappen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Op dit moment worden de verschillende scenario's uitgewerkt in een rapportage. De rapportage wordt besproken en voor reactie neergelegd bij het waterschap en de klankbordgroep.

Daarna neemt de gemeenteraad een besluit over het scenario dat wordt uitgewerkt in een inrichtingsplan. De planning is dat de gemeenteraad in het derde kwartaal van 2025 een besluit neemt en dat in het vierde kwartaal 2025 met de uitvoering van de werkzaamheden kan worden begonnen.

Tijd (indicator)

Woningbouw Narcisstraat

Dit gebied als geheel vraagt om een kwaliteitsimpuls. De gemeente heeft een grondpositie in het gebied bij de Misterweg/Hyacinthstraat. Wij werken mee met een door een ontwikkelaar ingediende aanvraag voor woningbouw.

Kwaliteit (toelichting)

De planontwikkelaar heeft het woningbouwplan uitgewerkt en deze is als ontwerpbestemmingsplan in december 2023 ter inzage gelegd. Hierop is een zienswijze binnengekomen. De zienswijze is beantwoord. Het bestemmingsplan is op 28 mei 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het bestemmingsplan is op 28 mei 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Tijd (indicator)

Ribeslocatie

Gemeente Winterswijk is eigenaar van een perceel aan de Ribeslaan, de locatie waar een basisschool was gesitueerd. In 2015 is deze basisschool gefuseerd en heeft gemeente Winterswijk de grond terug in eigendom gekregen. Tot op heden is geen andere invulling voor de Ribeslocatie gerealiseerd. In 2025 wordt verder

gewerkt aan de herontwikkeling van de Ribeslocatie. Een plan voor woningbouw wordt voorbereid.

Kwaliteit (toelichting)

Uitgangspunt is dat de ontwikkeling door een externe partij wordt uitgevoerd binnen de gestelde kaders (betaalbaarheid). Om proces te versnellen en het beste resultaat te kunnen halen is het voorstel om nu eerst een ontwikkelaar te selecteren en daarna het omgevingsplan te wijzigen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het streven is in eind 2025 een ontwikkelaar te selecteren, op dat moment is ook duidelijk hoe de vervolgplanning eruit komt te zien.

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling De Morse (voorheen Gaudium)

De gemeente Winterswijk is eigenaar van het pand Laan van Hilbelink 32 waarin een weverij is gevestigd. Het aangrenzende pand Laan van Hilbelink 28 (De Hazewind) is opgekocht door een ontwikkelaar die woningen in dit pand wil realiseren. Er zijn ontwikkelingen die vragen om een integrale visie voor dit gebied.

Kwaliteit (toelichting)

Er ligt een concreet initiatief om de cultuurhistorisch waardevolle voormalige textielfabriek De Hazewind aan de Laan van Hilbelink 28/Morsestraat 32-34 te transformeren tot een woongebouw met 26 appartementen. Door de milieudruk van meerdere omliggende bedrijven is het op dit moment niet mogelijk medewerking aan dit initiatief te verlenen omdat er geen goed woonklimaat kan worden gerealiseerd. Met het bedrijf dat grenst aan de ontwikkellocatie zijn onderhandelingen gaande om het bedrijf te verplaatsen naar een andere locatie. Hierdoor ontstaat er ruimte voor nieuwe functies in het pand dat eigendom is van de gemeente en is er mogelijk voldoende milieuruimte om medewerking aan het transformatieplan van De Hazewind te kunnen verlenen. Het gebied De Morse (van oudsher textielindustrie) is mede door de ligging aan de Whemerbeek geschikt voor een vermenging van functies (wonen, werken, bedrijvigheid en voorzieningen). Inzetten op gemengde functies voor de toekomst sluit aan bij de bestaande dynamiek in het gebied én biedt de condities voor een nieuw woon- en leefmilieu waar Winterswijk op dit moment nog geen tot weinig aanbod in heeft.

Vanwege de actuele ontwikkelingen is het gewenst om voor dit gebied een ontwikkelvisie op te stellen en daarbij de omliggende gebieden mee te nemen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De noodzaak voor het opstellen van de ontwikkelvisie is sterk afhankelijk van de hierboven genoemde bedrijfsverplaatsing. Daarover is nog geen duidelijkheid. Ook de personele inzet staat onder druk. Daarom is afgesproken dat dit project pas wordt opgepakt zodra er zekerheid bestaat over de bedrijfsverplaatsing.

Tijd (indicator)

Programma bouwen aan Winterswijk

Speerpunt van ons beleid blijft de instandhouding van het voorzieningenniveau. Om financieel verantwoord onze voorzieningen in stand te kunnen houden, verhogen we de bestemmingsreserve die daarvoor dit jaar voor het eerst in de begroting was opgenomen: van €2 miljoen naar €10 miljoen. We veranderen de naam in Bestemmingsreserve Instandhouding voorzieningen.

De reserve is bedoeld voor investeringen die maken dat een voorziening niet de deuren hoeft te sluiten of activiteiten moet beëindigen door problemen met name het onderhoud van de bestaande gebouwen. Nieuwbouw voor zwembad Jaspers, Theater De Storm en Boogie Woogie is voorlopig niet aan de orde, omdat daarvoor de middelen ontbreken. Daarom is de reserve gericht op het kopen van tijd: 5–10 jaar continuïteit in gebouwen die langer bruikbaar zullen moeten blijven. Verder zijn we scherp op ons opdrachtgeverschap en het eigendom van de gebouwen.

Kwaliteit (toelichting)

Onze huidige financiële situatie maakt nieuwbouw voor de voorzieningen zoals Boogie Woogie, theater De Storm en zwembad Jaspers. We hechten echter wel belang aan deze voorzieningen en koersen daarom op instandhouding. Hiervoor verhogen we de bestemmingsreserve van € 2 miljoen naar € 10 miljoen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De eerste aanvraag die een beroep deed op deze reserve, voor zwembad Jaspers, is inmiddels door de raad goedgekeurd. De tweede, voor theater De Storm, leggen we in Q2 2025 voor aan de raad.

Tijd (indicator)

De Rikker

We werken aan woningbouw op het nog onbebouwde gedeelte van de Rikker.

Kwaliteit (toelichting)

Het bestemmingsplan is vastgesteld en bekendgemaakt. De beroepstermijn is inmiddels verstreken. Er is één beroepschrift ontvangen bij de Raad van State.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het beroep is op 13 februari 2025 ingetrokken. Hiermee is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling recreatiegebied 't Hilgelo

We behandelen een door Leisurelands BV ingediende aanvraag ter ontwikkeling van recreatiegebied 't Hilgelo. Het plan is gericht op een bestendiging van bestaande functies (zandwinning, dagrecreatie, natuur et cetera) en een versterking van de recreatieve mogelijkheden binnen dat gebied. In hoofdzaak gaat het daarbij om een uitbreiding van verblijfsrecreatie en horeca.

Kwaliteit (toelichting)

Het doel van dit project is een toekomstbestendige ontwikkeling van recreatiegebied 't Hilgelo. We streven naar een ruimtelijk-planologisch kader, waarbinnen de bestaande functies en beoogde ontwikkelingen plek krijgen. In de zomer van 2023 is door het college een voorontwerpbestemmingsplan (conceptplan) ter inzage gelegd. Er zijn achttien inspraakreacties ingediend die de verschillende belangen in beeld hebben gebracht (formele participatie). De initiatiefnemer heeft een vervolg gegeven aan de participatie en werkt momenteel aan een doorontwikkeling van het plan.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Op dit moment is het wachten op een doorontwikkeld plan van de initiatiefnemer. Er wordt de laatste hand gelegd aan een nieuw plan. Hiervoor moet het Omgevingsplan worden gewijzigd.

Tijd (indicator)

Bestemmingsplan uitbreiding 't Winkel

We behandelen het initiatief tot uitbreiding van camping Het Winkel.

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment is de gemeente in afwachting van de indiening van een voorstel voor de verdere ontwikkeling van Het Winkel. De hele planologische procedure moet nog worden doorlopen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De start wordt bepaald door het moment waarop het voorstel door de initiatiefnemer wordt ingediend.

Tijd (indicator)

Herontwikkeling Groenloseweg 60-locatie Harmonie

We behandelen het initiatief tot herontwikkeling van de locatie van De Harmonie (Groenloseweg 60) van horeca naar wonen.

Kwaliteit (toelichting)

Na een aantal gesprekken met de initiatiefnemers (Walvoort Ontwikkelaars b.v.) en behandeling in de Commissie Omgevingskwaliteit is er overeenstemming over de ontwikkeling van locatie De Harmonie. De architect werkt het plan nu uit. Na definitieve goedkeuring door de Commissie Omgevingskwaliteit kan de

omgevingsvergunning worden aangevraagd. Het geldende omgevingsplan moet worden aangepast (wijziging horeca naar wonen).

We hebben op 20 juni 2023 al besloten medewerking te verlenen aan deze ontwikkeling, onder voorwaarde van het ruimtelijk kader zoals vastgelegd in het integraal ambtelijke advies van de Omgevingskamer. Het plan voldoet daar nu aan.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Vooroverleg en uitwerking zijn afgerond. De initiatiefnemer is bezig met de voorbereidingen voor de aanvraag omgevingsvergunning.

Bij tijdige indiening kan het plan worden meegenomen in de actualisering van het Omgevingsplan. De exacte doorlooptijd is afhankelijk van de indieningsdatum en de doorlooptijden tijdens de vergunningprocedure.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We realiseren een toekomstperspectief in het buitengebied

Activiteiten

We voeren het programma Vitaal Platteland uit door middel van een gebiedsgerichte aanpak

Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten: extreme droogte, stikstofnormen voor vier Natura 2000-gebieden, ruimtevraag vanuit de energietransitie, kwetsbaar cultuurlandschap en bekenstelsel, en een sterke terugloop van het aantal boeren. Deze situatie is een bedreiging voor het waardevolle agrarische cultuurlandschap en de leefbaarheid.

Samen met de stichting WCL is in 2020 het programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma is gericht op het behoud van de waardevolle natuur en cultuur, en het realiseren van een economisch, sociaal en ecologisch toekomstperspectief voor iedereen die in het buitengebied woont, werkt en recreëert.

Kwaliteit (toelichting)

De Intentieovereenkomst en startnotitie zijn in januari 2023 vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de drie overheden (provincie, waterschap en gemeente) en de gebiedspartijen willen samenwerken in de gebiedsaanpak Vitaal Platteland. Het doel is te komen tot een economisch, sociaal en ecologisch perspectief voor de mensen die in het gebied wonen en werken, nu en in de toekomst. Concreet wordt dit een gebiedsplan, een 'Winterswijks bod'.

Door een herijking van het proces en de actualiteit rond de stikstofproblematiek wordt de insteek van de gebiedsaanpak aankomende tijd veranderd van een proces/project naar een programma. De programmatische aanpak biedt ruimte om meerdere projecten te starten die bijdragen aan een vitaal landelijk gebied, terwijl er ook naar het overkoepelend gebiedsplan wordt toegewerkt. Het doel is een breed gedragen plan waarin ook is vastgelegd hoe maatregelen t.b.h. van stikstofreductie en natuurherstel in Winterswijk geborgd zullen worden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Volgens de oorspronkelijke planning levert het proces eind 2024 het gebiedsplan op. Tijdens de uitvoering van het proces hebben we te maken met onzekerheid over de kaders vanuit het Rijk. Ook zien we dat het pionierswerk, de nieuwe gebiedsgerichte aanpak, veel vraagt van iedereen die erbij betrokken is. Het vergt een andere manier van samenwerking tussen de overheden en gebiedspartijen, waardoor het soms twee stappen vooruit en een stap achteruit is.

De actualiteit rond stikstof heeft de urgentie van het proces onderstreept en zal waarschijnlijk resulteren in een versnelling. Ook heeft de provincie aangegeven dat Winterswijk (naast de Veluwe) prioritair is en er daarom ook gelden beschikbaar zullen komen voor de uitvoering in het proces. In 2025 en 2026 werken we toe naar een plan met een uitvoeringsprogramma voor 10 jaar.

Tijd (indicator)

Uitvoeren project LEADER

We geven uitvoering aan LEADER-projecten. LEADER is een subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied, door het behoud van de leefbaarheid van het platteland, het versterken van de sociale cohesie en het behouden/versterken van het voorzieningenniveau.

Kwaliteit (toelichting)

Stichtingen, verenigingen, organisaties en bedrijven kunnen gebruikmaken van LEADER-subsidies. LEADER is een onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Initiatiefnemers worden bij hun aanvraag ondersteund door de Lokale Actie Groep (LAG). De LAG bestaat uit lokale (inwoner)leden en een projectleider. Alle aanvragers geven een verplichte pitch aan de LAG over hun project. De LAG adviseert Gedeputeerde Staten bij het beschikbaar stellen van financiën.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van LEADER- projecten heeft een looptijd van 2024-2028. Het proces ligt op schema. Er zijn meerdere voorstellen besproken met de LEADER coördinator.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We realiseren voldoende woningaanbod waar voor verschillende doelgroepen behoefte aan is

Activiteiten

Een goede voorraad sociale, duurzame huurwoningen

In de raamovereenkomst en de prestatieafspraken staat nu al dat partijen zich inzetten om de bewustwording bij huurders, als het gaat om woongedrag en de gevolgen van energiegebruik, te bevorderen. Daarbij faciliteert en ondersteunt de gemeente de huurdersvereniging en De Woonplaats waar mogelijk bij duurzaamheidsprojecten en -activiteiten die bijdragen aan de (gemeentelijke/regionale) duurzaamheidsdoelstellingen. De Woonplaats en de

gemeente Winterswijk gaan in gesprek om concrete vervolgafspraken te maken op het gebied van duurzaamheid en levensloopbestendigheid. We streven naar een maximale inzet, mede in het kader van armoedebestrijding.

Kwaliteit (toelichting)

In de prestatieafspraken van 2023 en 2024 is concreet in beeld gebracht wat de totale opgave is met betrekking tot verduurzaming van de woningen. Door De Woonplaats en de gemeente wordt gewerkt aan de opgave. Bij acties en pilots gericht op het bevorderen van duurzaam woongedrag en energiebesparing, stemmen de partijen de aanpak met elkaar af. Gemaakte afspraken in 2024 worden, daar waar mogelijk, voortgezet in 2025.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopende activiteit gedurende heel 2025.

Tijd (indicator)

Flexwonen

Veel Winterswijkers zijn op zoek naar geschikte en betaalbare woonruimte. Ook moet Winterswijk extra statushouders huisvesten. De instroom neemt toe, dus het aantal statushouders neemt ook toe. Daarnaast weten we niet hoelang de Oekraïense ontheemden blijven. Daarom ontwikkelt Winterswijk, samen met De Woonplaats en marktpartijen, een of meerdere flexwoonprojecten.

Kwaliteit (toelichting)

Voor de prestatieafspraken 2025 met De Woonplaats is het onderwerp niet behandeld. De prioriteit lag bij andere projecten en activiteiten binnen het thema wonen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Voor de prestatieafspraken 2025 met De Woonplaats is het onderwerp niet behandeld. De prioriteit lag bij andere projecten en activiteiten binnen het thema wonen.

Tijd (indicator)

Nieuwe lokale woonvisie

We stellen een nieuwe lokale woonvisie op, omdat de looptijd van de huidige lokale woonvisie eind 2024 afloopt. We sluiten aan bij de uitgangspunten van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030, en combineren dit met onze lokale ambities en uitgangspunten. We spelen in op de veranderende woonbehoefte en zorgen ervoor dat nieuwe woningbouw en de bestaande woningvoorraad daarop aansluiten. We streven naar betaalbare woonlasten, passend bij de portemonnee van de inwoners en woningzoekenden.

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een nieuwe lokale woonvisie op in de vorm van een volkshuisvestingsprogramma.

Kwaliteit (indicator)**Tijd (toelichting)**

Op basis van de bijgestelde planning verwachten we in 2025 de nieuwe lokale woonvisie op te leveren in de vorm van een volkshuisvestingsprogramma.

Tijd (indicator)**Lokale woonzorgvisie**

Het Rijk werkt aan een wetsvoorstel dat het opstellen van een urgentieverordening en/of huisvestingsverordening door gemeenten voor specifieke aandachtsgroepen in 2025 of 2026 verplicht maakt. Dit is inclusief verschillende zorgdoelgroepen. Voorafgaand aan deze verordening is een lokale woonzorgvisie noodzakelijk, om prioritering van specifieke aandachtsgroepen te bepalen. Bij het opstellen van de lokale woonzorgvisie is regionale afstemming een belangrijk onderdeel.

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een lokale woonzorgvisie op als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma.

Kwaliteit (indicator)**Tijd (toelichting)**

De lokale woonzorgvisie wordt in 2025 opgesteld als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma. Daar waar mogelijk wordt het afgestemd op de Achterhoekse woonzorgvisie.

Tijd (indicator)**Herontwikkeling portiekflats Europalaan**

We werken aan het initiatief van De Woonplaats om de komende jaren 112 woningen (in vier flatgebouwen) aan de Europalaan te vervangen door 130 nieuwe woningen (in drie gebouwen).

Kwaliteit (toelichting)

Op 4 juli is besloten onder randvoorwaarden medewerking te verlenen aan de start van een procedure voor de herontwikkeling van de portiekflats aan de Europalaan. Het ontwerp bestemmingsplan heeft eind 2023 ter inzage gelegen en is in april 2024 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. In juni 2024 is het bestemmingsplan vastgesteld. De Woonplaats start in september 2024 met de voorbereidingen voor de sloop van de eerste portiekflat.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2025 is de eerste flat gesloopt en is begonnen met de nieuwbouw .

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We zorgen voor duidelijkheid over eigendomssituaties van snippergroen

Activiteiten

Snippergroen en illegaal grondgebruik

In 2016 heeft bureau Eiffel het grondgebruik binnen de gemeente Winterswijk geïntroduceerd. Hieruit is gebleken dat op 595 locaties sprake is van ingebruikname van gemeentegrond door particulieren en (agrarische) bedrijven. Soms zijn hier afspraken over gemaakt, in andere gevallen is nog niets geregeld. In 2019 is hiervoor een projectmatige aanpak ontwikkeld en is in de wijken Bargerbosch en Hoge Wieber Noord gestart met het pilotproject Grondgebruik.

In 2023 heeft de raad een beleidskader voor snippergroen vastgesteld. Op basis hiervan wordt het project vervolgd.

Kwaliteit (toelichting)

Wij bieden inwoners en ondernemers duidelijkheid over het niet-geregistreerd in gebruik hebben van snippergroen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het pilotproject is in 2024 afgerond. De pilot wordt omgezet naar een regulier project.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Jaarlijks worden gemiddeld 100 woningen gerealiseerd, in totaal 900 nieuwe woningen in de periode 2022-2030. We monitoren het aantal gerealiseerde woningen. Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op een 'mismatch' tussen vraag en aanbod op de Winterswijkse woningmarkt. (Woon- en Vastgoedmonitor 8RHK)
- Met de Woondeal Achterhoek en de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030, hebben wij ons gecommitteerd aan de opgave om 60% betaalbare woningen te bouwen voor 2030.

Risico's

Dit beleidsveld bestaat uit veel verschillende activiteiten en daarom benoemen wij geen specifieke risico's. In elk project of in elke activiteit worden de risico's zelfstandig afgewogen. Algemene risico's bij gebiedsontwikkeling en wonen zijn wel de prijsstijgingen, denk bijvoorbeeld aan bouw- en investeringskosten. Daarnaast kan ook de stikstofcrisis veel projecten stil leggen.

3.5 Economie en Lobby

Ambitie

Wij koesteren de hoeveelheid en verscheidenheid aan bedrijven in Winterswijk. Bedrijvigheid en de nabijgelegen werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Bedrijven moeten voldoende ruimte hebben om zich te ontwikkelen. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt voortgezet. Wij streven naar een stabiele arbeidsmarkt. In samenwerking met de sector zorgen we jaarrond voor voldoende aanbod in vrijetijdsbesteding. We kijken hierbij ook nadrukkelijk naar evenementen. We dragen Winterswijk als merk uit, binnen en buiten Nederland. Ook onderhouden we duurzame relaties met regionale, landelijke en buitenlandse samenwerkingspartners. Daarnaast maken we actief gebruik van (Europese) subsidies voor de realisatie van onze activiteiten.

Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017
- Omgevingsvisie Buitengebied 2019
- Centrumvisie 2021
- Raadsbesluit Heroverwegen locatiekeuze bedrijventerrein d.d. 23 maart 2023
- Nota Grenszland Gemeente Winterswijk (2022-2024)

Doelstellingen

Het bieden van voldoende ruimte voor de bedrijvigheid in Winterswijk met als uitgangspunt, inbreiding, revitalisering en herontwikkeling

Activiteiten

Programma toekomstbestendige bedrijventerreinen

We werken samen met het bedrijfsleven en de provincie aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het programma heeft als doel om bedrijventerreinen te verduurzamen, een groenere en gezondere werkomgeving te creëren en de samenwerking tussen bedrijven op de bedrijventerreinen te verbeteren. Daarbij richt het programma zich zowel op samenwerking en organisatiegraad op het bedrijventerrein, als op het programmatisch uitvoeren van fysieke maatregelen. Het programma ondersteunt de gemeente bij het omzetten van de beleidsambities op het gebied van duurzaamheid en klimaat, naar concrete maatregelen op de bedrijventerreinen.

Kwaliteit (toelichting)

In samenwerking met industriekring OWIN werken we aan drie doelen:

- Het verbeteren van de organisatiegraad van ondernemers op het bedrijventerrein. We verkennen hiervoor de mogelijkheden van het parkmanagement op het bedrijventerrein.
- Het opzetten van een programma met fysieke en organisatorische maatregelen op het bedrijventerrein, onder meer gericht op duurzaamheid, klimaat, verkeer en veiligheid.
- Het onderzoeken van de haalbaarheid van een Smart Energy Hub op het bedrijventerrein. Dit onderzoek richt zich op de optimalisatie van de lokale energie-opwekcapaciteit en het -verbruik op het bedrijventerrein, en wordt uitgevoerd met een subsidie van de provincie Gelderland.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project loopt conform planning.

Tijd (indicator)

Gebiedsvisie bedrijventerrein

Het Regionaal Programma Werklocaties laat zien dat er in Winterswijk behoefte is aan een nieuw bedrijventerrein voor de groei van lokale ondernemingen. Voor het succes van ons bedrijfsleven is ruimte nodig, terwijl bedrijventerreinen schaars zijn. Om in Winterswijk een aantrekkelijk ruimtelijk en economisch vestigingsklimaat te behouden, is er in 2024 een nieuwe locatie voor een bedrijventerrein aangewezen. In 2025 werken we aan de gebiedsvisie van het bedrijventerrein.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 heeft het college een besluit genomen over de locatie van het nieuwe bedrijventerrein. In 2025 werken we aan de gebiedsvisie voor het nieuwe bedrijventerrein. De planning is gericht op vaststelling van de gebiedsvisie in februari 2026.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De gebiedsvisie wordt in het eerste kwartaal van 2026 vastgesteld.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Het maken en vaststellen van een visie op de toekomstige soort bedrijven in Winterswijk

Activiteiten

Toekomstvisie gewenste bedrijvigheid in Winterswijk

Het Winterswijkse bedrijfsleven kenmerkt zich door een grote diversiteit. Start-ups, familiebedrijven die al generaties lang aan Winterswijk zijn verbonden, maar ook bedrijven die begonnen zijn als familieondernemingen en inmiddels onderdeel zijn van een groot landelijk of internationaal bedrijf. Wij koesteren al deze bedrijven. We maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst in Winterswijk op willen richten.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- Participatie
- Duurzaamheid, klimaat en circulaire economie
- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Deskundige ondersteuning
- Samenhang met de locatiekeuze voor het bedrijventerrein
- Integratie in de Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk (zie beleidsveld 3.4)

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat de visie wordt geïntegreerd in de Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk (beleidsveld 3.4), wordt dit tijdspad aangehouden.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

In samenwerking ontwikkelen van een jaarrond toeristisch/recreatief aanbod

Activiteiten

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

We werken samen met de andere Achterhoekse gemeenten aan de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. Vanuit deze agenda werken we aan vijf speerpunten:

1. Het vergroten van de beleefbaarheid van de Achterhoek met aanbodontwikkeling.
2. Het op peil houden en verbeteren van de vitaliteit van de verblijfsrecreatie.
3. Het realiseren van een onderscheidende profilering en zichtbaarheid van de Achterhoek voor de nationale en internationale gast.
4. Het bevorderen van de gastvrijheid in de regio.
5. Het versterken van de positie van de vrijetijdssector binnen de Achterhoek en het intensiveren van verbindingen met andere sectoren.

We voeren dit uit met concrete projecten, onder andere gericht op de routestructuren voor wandelen, fietsen, paardrijden en mountainbiken. Eén van de concrete projecten is 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek'. Dit project sluit goed aan bij de Winterswijkse opgave 'Iedereen doet mee'.

Kwaliteit (toelichting)

De projecten lopen conform afspraak.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De projecten uit de vrijetijdsagenda lopen volgens schema.

Tijd (indicator)

Stimuleren van evenementen voor en door jongeren

We versterken de gemeentelijke ondersteuning van evenementen voor en door jongeren. Met een groter en beter evenementenaanbod wordt Winterswijk aantrekkelijker voor jongeren, versterken we de dagrecreatie en dragen we bij aan seizoensverlenging voor de verblijfsrecreatie.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben aandacht voor de specifieke behoeften van evenementenorganisatoren. Doel is om het beschikbare budget zuiver en effectief in te zetten in relatie tot de doelstelling: het stimuleren van evenementen voor en door jongeren. SPOT jongerenwerk wordt betrokken bij het programma.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het incidentele budget voor 2023 en 2024 wordt overgeheveld naar 2025, voor zover dat nodig is voor ondersteuning van activiteiten en evenementen die voortkomen uit dit programma.

Tijd (indicator)

Regionale uitvoeringsagenda toerisme

De lokale uitvoeringsagenda recreatie en toerisme wordt opgesteld in samenwerking met de toeristische sector en 100% Winterswijk. De uitvoeringsagenda beschrijft de activiteiten waarmee we uitvoering geven aan de beleidsvisie recreatie en toerisme.

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoeringsagenda geeft uitvoering aan de speerpunten en ontwikkelrichting uit de beleidsvisie recreatie en toerisme, zoals vastgesteld in 2024. De activiteiten die hiervoor nodig zijn, worden in samenwerking met de toeristische sector en 100% Winterswijk bepaald. Voor de financiering van de uitvoeringsagenda wordt een beroep gedaan op de inkomsten uit de toeristenbelasting, waarvoor nieuwe meerjarige afspraken met de sector worden gemaakt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Een nog te bepalen meerjarig programma.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Stimuleren ondernemerschap en stabiele arbeidsmarkt

Doelstellingen

Winterswijk (inter-)nationaal op de kaart zetten waarbij we ons aanbod op het gebied van wonen, werken, winkelen en toerisme uitdragen en streven naar een betere bereikbaarheid over de weg en het spoor.

Activiteiten

Lobby

We zetten in op regionale en grensoverschrijdende lobby. Lobbyen stelt ons in staat de belangen van onze inwoners te vertegenwoordigen bij de overheid en andere belanghebbenden. Het zorgt ervoor dat samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en bedrijven ontstaan. Ook lobbyen over de grens is belangrijk. De toenemende Europeanisering van het beleid en de besluitvorming zorgen ervoor dat veel belangrijke beslissingen niet alleen op nationaal niveau, maar ook op Europees niveau worden genomen.

Kwaliteit (toelichting)

Een gestructureerde lobby is nodig. Vanuit de behoefte om een heldere, gezamenlijke boodschap te vertellen, is gewerkt aan focus in onze lobby. Tijdens het

lentefestival brengen we de Achterhoek en onze Achterhoekse ambities jaarlijks dichterbij Den Haag. Ook zetten we in op lobby richting de Provincie.

Lokaal zetten we in op politieke actualiteiten. Op dit moment heeft stikstof onze volledige aandacht. Ook richten we ons met een gezamenlijke lobby van de M50-gemeenten (middelgrote gemeenten) op verschillende onderwerpen, zoals grensoverschrijdende arbeidsmarkt, het behoud van streekziekenhuizen en andere belangrijke voorzieningen.

Zo'n 70% van alle wet- en regelgeving waar gemeenten mee te maken hebben, wordt op Europees niveau bepaald. We zijn ons ervan bewust dat je grensoverschrijdend moet denken om lokale uitdagingen onder de aandacht te brengen. Winterswijk staat bekend als een Europa-actieve gemeente. Mede door het winnen van de Green Leaf Award, de actieve rol van de portefeuillehouder en de lobby in verschillende Europese gremia, wordt Winterswijk vaak als voorbeeld genoemd. De jaarlijkse deelname aan de European Week of Regions and Cities zien wij als een kans om kennis te delen met bestuurders uit heel Europa, en de Achterhoekse ambities en uitdagingen in Den Haag en Brussel zichtbaar te maken. Er is een ambtelijke lobbywerkgroep gevormd die de organisatie van het festival en de European Week of Regions and Cities verzorgt.

In de raad van 20 juni 2024 is de Motie Windmolens Duitsland aangenomen. We gaven uitvoering aan deze motie in de vorm van een onderzoek. De resultaten hiervan gebruiken we bij lobby-activiteiten.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopende activiteit.

Tijd (indicator)

Grensoverschrijdende samenwerking

Onder grensoverschrijdende samenwerking valt de samenwerking met de overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek, de Regio Achterhoek en de Euregio. We verbinden mensen, ondernemers, overheid en onderwijs aan beide zijden van de grens met elkaar op het gebied van economie, onderwijs, cultuur, toerisme en sport.

Kwaliteit (toelichting)

We streven naar structurele inbedding van Europees beleid in ons internationale beleid. In 2025 actualiseren wij de Nota Grenzland, die als kader dient voor de uitvoering van onze grensoverschrijdende samenwerking. Ook ronden we het onderzoek naar windmolens aan de grens af.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit proces is doorlopend.

Tijd (indicator)

Subsidies

Voor een optimale benutting van (Europese) subsidiemiddelen voor de uitvoering van projecten en activiteiten, zetten we binnen onze organisatie een subsidiestructuur op. Dit om subsidieverwerving binnen de organisatie te borgen.

Kwaliteit (toelichting)

Subsidies zijn een belangrijk middel voor de gemeente Winterswijk om haar beleid te kunnen uitvoeren en projecten te realiseren. Het verwerven van subsidies vergt echter wel een structurele aanpak. We kiezen in Winterswijk voor een subsidieadviseur die zich bezighoudt met het identificeren van subsidiemogelijkheden en het coördineren van de aanvragen. Steeds meer gemeenten werken samen om gezamenlijk subsidieaanvragen te doen. Zo wordt de kans op succes vergroot en kunnen grotere projecten worden gerealiseerd dan wanneer individueel subsidie wordt aangevraagd. Ook zijn er steeds meer Europese subsidieprogramma's beschikbaar, die ons als gemeenten in staat stellen om grensoverschrijdend samen te werken.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het werven van subsidies is een doorlopend proces. We signaleren en attenderen de organisatie structureel op subsidiemogelijkheden die zich voordoen en faciliteren aanvragen. Samen met de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oost Gelre hebben we een subsidieoverleg georganiseerd, waarin we subsidiekansen met elkaar delen en kansen gezamenlijk oppakken.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Beschikbaarheid van direct uit te geven bedrijventerrein op korte termijn.
- Leegstandsontwikkeling op bedrijventerreinen.
- Langetermijnreservering voor voldoende nieuwe bedrijventerreinen volgens vraag- en aanbodontwikkeling, zoals vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties.
- Groei van het aantal arbeidsplaatsen in Winterswijk (registratie op basis van de provinciale werkgelegenheidsenquête).
- Aantal vierkante meters leegstand in het winkelcentrum.
- Aantal bezoekers aan het winkelcentrum.
- Aantal toeristische overnachtingen.

Risico's

- Er is geen vrij uitgeefbaar bedrijventerrein meer beschikbaar. Concrete vraag op korte termijn kunnen we niet bedienen. Wel is De Vlijt beschikbaar, maar dit is niet voldoende voor de lange termijn. Dit stelt bedrijven mogelijk voor de keus om uitbreiding uit te stellen dan wel uit te wijken naar een locatie buiten Winterswijk, met verlies aan werkgelegenheid als gevolg.
- Langetermijneffecten van de coronacrisis en de energiecrisis op centrumondernemers kunnen leiden tot meer leegstand en een minder vitaal winkelcentrum.

- Langetermijneffecten van de coronacrisis en de energiecrisis op de toeristische sector kunnen effect hebben op het investeringsvermogen van de sector, de aanbodcapaciteit en het aantal bezoekers.
- Energiecrisis en andere effecten van de oorlog in Oekraïne verstoren de economische ontwikkeling en leiden tot kortetermijninflatie en mogelijk langetermijnrecessie. Dit werkt door in consumentenvertrouwen en -bestedingen, met gevolgen voor alle economische sectoren.

Financiële afwijkingen programma 3

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Mutaties Prognose 2 2024	Mutaties Jaarrekening 2024	Stand voor Prognose 1 2025	Mutaties Prognose 1 2025	Prognose 1 2025
Baten						
3.1 Openbare ruimte						
2.1 Verkeer en vervoer	142	0	0	142	0	142
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	102	0	0	102	40	142
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	239	0	0	239	0	239
Totaal 3.1 Openbare ruimte	482	0	0	482	40	522
3.2 Klimaat, water en milieu						
7.2 Riolering	4.967	0	0	4.967	0	4.967
7.3 Afval	3.685	0	0	3.685	0	3.685
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	8.651	0	0	8.651	0	8.651
3.3 Duurzaamheid						
7.4 Milieubeheer	616	0	2.447	3.064	10	3.074
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.595	0	0	1.595	5.959	7.554
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.185	0	0	1.185	0	1.185
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	99	0	36	135	273	408
8.3 Wonen en bouwen	343	0	0	343	0	343
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	3.221	0	36	3.257	6.232	9.489
3.5 Economie en lobby						
3.1 Economische ontwikkeling	2	0	0	2	0	2
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	142	0	0	142	0	142
3.4 Economische promotie	1.249	0	0	1.249	20	1.269
Totaal 3.5 Economie en lobby	1.393	0	0	1.393	20	1.413
Totaal Baten	14.364	0	2.483	16.847	6.302	23.149
Lasten						
3.1 Openbare ruimte						
2.1 Verkeer en vervoer	5.904	46	85	6.034	27	6.061
2.2 Parkeren	110	0	0	110	0	110
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.212	0	273	4.485	546	5.031
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	338	0	0	338	25	363
Totaal 3.1 Openbare ruimte	10.564	46	357	10.967	598	11.565
3.2 Klimaat, water en milieu						
7.2 Riolering	3.752	0	82	3.834	3.921	7.754
7.3 Afval	3.032	0	85	3.116	0	3.116

Exploitatie	Begroting 2025	Mutaties Prognose 2 2024	Mutaties Jaarrekening 2024	Stand voor Prognose 1 2025	Mutaties Prognose 1 2025	Prognose 1 2025
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	6.784	0	166	6.950	3.921	10.871
3.3 Duurzaamheid						
7.4 Milieubeheer	2.100	0	2.554	4.654	40	4.694
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.420	0	6	1.426	6.121	7.547
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.266	118	1.353	3.736	103	3.839
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.280	0	36	3.316	294	3.610
8.3 Wonen en bouwen	1.587	50	0	1.637	207	1.843
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	8.552	168	1.395	10.115	6.725	16.839
3.5 Economie en lobby						
3.1 Economische ontwikkeling	129	0	37	166	0	166
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	268	0	75	343	15	358
3.4 Economische promotie	404	74	5	484	25	509
Totaal 3.5 Economie en lobby	801	74	117	992	40	1.032
Totaal Lasten	28.801	288	4.589	33.678	11.324	45.002
Onttrekkingen						
3.2 Klimaat, water en milieu						
7.2 Riolering	15	0	0	15	0	15
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.002	0	0	3.002	0	3.002
8.3 Wonen en bouwen	0	0	0	0	1.754	1.754
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	3.002	0	0	3.002	1.754	4.756
Totaal Onttrekkingen	3.017	0	0	3.017	1.754	4.771
Storting						
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen						
8.3 Wonen en bouwen	9.000	0	0	9.000	1.000	10.000
Gerealiseerd resultaat	-20.420	-288	-2.106	-22.814	-4.267	-27.081

Openbare ruimte

Het nadeel van € 598.000 aan de lastenkant bestaat met name uit :

Vervanging bestaande gemeentelijke speelvoorzieningen € 307.000 N

Biodiversiteit en landschap	€ 100.000 N
Openbaar groen (bijdrage ROVA)	€ 89.000 N
Kleine plantsoenmaterialen	€ 25.000 N
Onderhoud begraafplaats	€ 25.000 N

Vervanging bestaande gemeentelijke speelvoorzieningen

Op 27 maart 2025 heeft de raad besloten voor het jaar 2025 incidenteel €307.000,- beschikbaar te stellen ten behoeve van het vervangen van bestaande gemeentelijke speelvoorzieningen. Hierbij is tevens besloten deze uitgave te dekken via de reserve instandhouding voorzieningen. Zie ook paragraaf onttrekkingen binnen dit programma.

Biodiversiteit en landschap

Van de Provincie hebben we een subsidie ontvangen van € 50.000 voor het uitvoeren van groenblauwe en fysieke maatregelen en het uitvoeren van fysieke maatregelen die de biodiversiteit verhogen in het landelijk gebied van onze gemeente. De voorwaarde is dat de gemeente hetzelfde bedrag als cofinanciering inbrengt. Daarom wordt voorgesteld een budget van € 100.000 beschikbaar te stellen.

Openbaar groen (bijdrage ROVA)

Deze incidenteel hogere bijdrage aan de ROVA voor beheer openbare ruimte vloeit voort uit diverse areaalmutaties.

Kleine plantsoenmaterialen

Incidenteel extra budget is benodigd om plantvakken te kunnen inboeten en te renoveren. Meer uitval door o.a. engerlingen.

Onderhoud begraafplaats

Incidenteel extra budget is benodigd om doodgegane hagen en dode beplanting in najaar te kunnen vervangen.

Daarom wordt voorgesteld bovenstaande budgetten van openbaar groen, kleine plantsoenmaterialen en onderhoud begraafplaats bij te ramen.

Klimaat, water en milieu

Het nadeel van € 60.000 aan de lastenkant bestaat uit een incidentele bijraming van het onderhoudsbudget riolering. Dit betreft het voorstel voor bijraming van het onderhoudsbudget drainage (€ 35.000) en (her) plaatsen peilbuizen (€ 25.000).

Onderhoudsbudget drainage

Budget voor 2024 was niet mogelijk om mee te nemen naar 2025. Dit budget is komen te vervallen. Helaas is de deelopdracht van 2024 met een waarde van € 35.000,- pas in 2025 uitgevoerd.

(Her) plaatsen peilbuizen.

Budget is onvoldoende voor het plaatsen van nieuwe peilbuizen. Verwachting is een tekort voor 2025.

Tijdens de uitvoering van het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) 2024-2028 is gebleken dat een aantal noodzakelijke investeringen in de riolering specifiek ten aanzien van het stamriool en het drukrioleringsstelsel niet of onvoldoende is meegenomen. Daarom wordt er een voorstel gedaan voor een aanvulling op het

Water- en Rioleringsprogramma. Dit leidt tot noodzakelijke dotatie aan de voorziening riolering € 3.860.550.

Duurzaamheid

Er zijn geen mutaties groter dan € 50.000 geweest.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het voordelige resultaat aan de batenkant van € 6.232.000 bestaat uit het resultaat op de grondexploitatie.

Het nadelige resultaat aan de lastenkant van € 6.725.000 bestaat met name (€ 6.415.000) uit het resultaat op de grondexploitatie.

Het nadelige resultaat op de grondexploitatie van € 183.000 (€ 6.415.000 hogere lasten - € 6.232.000 hogere baten) wordt met name verklaard door het complex Spoorzone, met in 2025 per saldo een incidenteel nadeel van € 164.000.

Dit nadeel van € 164.000 bestaat uit een nadeel van € 250.000 van 2025 naar 2026 overgehevelde winstneming en een voordeel van € 86.000 in 2025 gerealiseerde winstneming.

Toelichting :

In de begroting 2025 was rekening gehouden met de verkoop van een perceel grond in de Spoorzone aan Stichting Zorggroep Marga Klompé voor de bouw van een zorgcentrum. De planontwikkeling door Marga Klompé is op dit moment nog niet zover dat de grond dit jaar al wordt geleverd. Deze inkomst van € 1.594.750 en de met deze transactie samenhangende winstneming op het complex Spoorzone van € 250.000 komen te vervallen in de begroting 2025 en schuiven door naar 2026. In de spoorzone is een kavel van 3.910 m² verkocht voor een koopsom van € 527.850. Verwacht wordt dat deze kavel in 2025 wordt uitgegeven. Door deze verkoop wordt in 2025 een bedrag van circa € 86.000 aan winst gerealiseerd.

Het restant nadeel van € 310.000 (€ 6.688.000 - € 6.378.000 grondexploitatie) aan de lastenkant wordt met name verklaard door de incidentele uitgaven van € 65.000 voor afhandeling motie Windmolens Duitsland en de eenmalige subsidie bijdrage van € 200.000 aan Stichting Buurthuis Den Tappen conform het raadsbesluit van 28 november 2024.

De uitgaven met betrekking tot de afhandeling motie Windmolens Duitsland zijn gericht op onderzoek en lobby EU en juridische ondersteuning bij juridische procedures en is conform het Collegebesluit 12 november 2024.

Economie en Lobby

Er zijn geen mutaties groter dan € 50.000 geweest.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

De voorgestelde toevoeging van € 1.000.000 aan de reserve lokale initiatieven is conform het 19 december 2024 bij de 2e voortgangsrapportage 2024 door de raad aangenomen bijgevoegde amendement A1.

Hierbij is besloten € 1.000.000 aan de bestemmingsreserve Lokale Initiatieven toe te voegen, waarop Terra Temporalis voor een maximum bedrag van € 1.000.000 een beroep kan doen, mits Terra Temporalis aan de overige voorwaarden van de bestemmingsreserve voldoet.

De voorgestelde onttrekking aan de reserves van € 1.754.000 bestaat uit de onttrekking van € 1.654.000 aan de reserve instandhouding voorzieningen en € 100.000 aan de reserve lokale initiatieven

De onttrekking van € 1.654.000 aan de reserve instandhouding voorzieningen betreft de onttrekking ten behoeve van zwembad Jaspers van € 1.347.000 en de onttrekking van € 307.000 ten behoeve van het vervangen van bestaande gemeentelijke speelvoorzieningen.

De onttrekking ten behoeve van zwembad Jaspers is conform het raadsbesluit van 30 januari 2025 en is de dekking voor de uitgave die in Programma 2 , beleidsveld Sport is toegelicht.

De onttrekking van € 307.000 ten behoeve van het vervangen van bestaande gemeentelijke speelvoorzieningen is de dekking voor de uitgave die in Programma 3, beleidsveld openbare ruimte is toegelicht.

De onttrekking aan de reserve lokale initiatieven ten behoeve de hippische vereniging (€ 85.000) is de dekking voor de uitgave die in Programma 2 , beleidsveld Sport is toegelicht.

Daarnaast betreft dit een onttrekking ten behoeve van het ontmoetingscentrum voor ouderen (€ 15.000).

